

at vi byder vore Statsinstitutioner i den Grad luksuøse Lokaler, som Tilfældet er i nævnte Bygning.

Det ærede Medlem fra Køge (Mads Larsen) udtalte, da han for nogle Dage siden talte om Det kongelige Teater, at man vistnok kunde gaa ud fra — det var i alt Fald Meningen —, at Operaen navnlig havde sit Publikum indenfor de velstillede Kredse. Jeg ønsker at rette en Protest herimod, saa energisk som det overhovedet er muligt, og jeg tror at kunne finde en Støtte for min Protest i to Forhold. Hvis man for det første søger ned til Det kongelige Teaters Indgang en Dag, da der gaar en virkelig god Opera, hvilke Pladser er da først ude? Er maaske 1ste Parkets, er 2det Parkets o. s. v. Pladser først udsolgte? Nej, tværtimod, man ser, at det næsten altid er Parterret, Galleriet, 2den Etage, der først er optagne, naar der gaar en god Opera. Og jeg vil indbyde det ærede Medlem fra Køge til en Aften, naar der gaar god Musik i Det kongelige Teater, at aflægge et Besøg oppe i Galleriet. Der er rigtig hyggeligt og rart ved en saadan Lejlighed. Det ærede Medlem vil i alt Fald føle sig i en Kreds af virkelige Musikelskere, men absolut ikke i en Kreds af velstillede Medborgere. Og jeg vil bede om, hvad Resultatet for øvrigt maatte blive af det ærede Medlems Henstilling med Hensyn til Det kongelige Teater, at ikke et af Udgangspunkterne bliver dette, at Operaen navnlig er noget for de velstillede Klasser, for det er ikke Tilfældet.

Jeg vender mig endelig til Arbejdet i Statens Straffeanstalter, og min Anledning hertil er den, at dette Arbejde for nogle Dage siden var Genstand for Omtale af det ærede Medlem for Københavns 1ste Valgkreds (Wulff). Jeg forudsætter, at den højtærede Justitsminister senere vil tage Ordet og udvikle sit Syn paa dette Forhold, og jeg skal kun forinden med den højtærede Justitsministers Tilladelse i min dobbelte Egenskab af Leder af dette Arbejde og Folketingsmand give nogle Oplysninger om Fængselsvæsenets Arbejdsdrift.

De Metoder, der i den nyeste Tid anvendes indenfor Fængselsarbejdet, er tre. For det første det saakaldte Entreprenørsystem, som bestaar i, at Staten lejer Fangernes Arbejdskraft ud til private mod en Afgift pr. Arbejdsdag eller lignende. Et andet System er det saakaldte Kontraktsystem, som gaar ud paa, at Staten med private indgaar Kontrakt om Forarbejdning af visse Raastoffer til færdige Produkter mod en bestemt Afgift.

Endelig har man det saakaldte Regiesystem, hvorefter Staten beskæftiger sine Fanger ved direkte Arbejde for Staten paa Forbrugsgenstande, som anvendes af Staten selv. Af de omliggende Lande har Norge i Hovedsagen gennemført Regiesystemet, dog med den Ændring, at man ikke alene beskæftiger Fangerne med Fremstilling af Forbrugsgenstande, som Staten selv behøver, men ogsaa med Forarbejdning af Genstande, som bruges i det aabne Marked; disse afsættes paa den Maade, at Staten ligefrem holder Butik, hvor Fængselsarbejdet sælges. I Sverige derimod har man næsten gennemført Regiesystemet i saa vidt Omfang, som det er muligt, og for den ganske overvejende Del er Fangearbejdet der af den Natur, at Fangerne fremstiller Genstande, der behøves af Staten. Det samme er Tilfældet i Preussen; men begge Steder har man dog hidtil været nødt til til en vis Grad at supplere Arbejdet med Arbejde efter Entreprenørsystemet eller Kontraktsystemet, saaledes at man altsaa respektive enten lejer en Del af Fangernes Arbejdskraft ud til private eller paatager sig at fremstille Genstande af Raastoffer, som private stiller til Fængselsvæsenets Disposition til Forarbejdning.

Herhjemme har vi til Dato hovedsagelig arbejdet efter Entreprenørsystemet, som ærede Medlemmer blandt andet vil vide af den ofte stedfundne Omtale af Firmaet Crome & Goldschmidts Forhold til Horsens Straffeanstalt. Det System, som er anvendt i Horsens, er ogsaa benyttet i Vridsløselille og til Dels i Christianshavns Kvindefængsel. Dette System har mange, mange Gange været Genstand for Kritik i denne Sal, og, som det forekommer mig, absolut med Rette, idet der ved Systemet klæber en Række Fejl, af hvilke jeg blot skal paapege nogle enkelte. For det første fører Systemet med sig, at det særlig er ganske enkelte Fag, der bliver Genstand for Konkurrence ved Fangernes billige Arbejde. Man vil forstaa, hvad det betyder, naar Firmaet Crome & Goldschmidt f. Eks. beskæftiger henimod 300 Arbejdere, for hvilke der, efter hvad den tidligere Justitsminister ved en anden Lejlighed har oplyst her i Tinget, kun ydes en Betaling af nogle og tredive Øre pr. Dag. Endvidere medfører Systemet, at Entreprenørerne og deres Folk — selvfølgelig — maa have forholdsvis fri Færdighed indenfor Straffeanstalten, hvilket kan være højt uheldigt i disciplinær Henseende. Dernæst lægger det paa en Maade